

Subsidiebesteding wetenschappelijk onderzoek

**Informatie voor onderzoekers en andere
betrokkenen**

Samenvatting

Sinds 2002 steunt het Aids Fonds wetenschappelijk onderzoek naar hiv/aids in Nederland met als doel: meer wetenschappelijke kennis. Dit gebeurt door middel van een open subsidieronde, waarin we de bijdragen van onze donateurs besteden. De werkwijze en budgetten zijn sinds de begintijd in grote lijnen ongewijzigd. Ondertussen zijn echter de financiële en maatschappelijke omstandigheden veranderd. Daarom hebben we met ingang van dit jaar het beleid aangepast. We hopen hierdoor, samen met onze partners, een nóg grotere en effectievere bijdrage te leveren aan het einde van aids.

Aanpassingen:

- Het beschikbare budget per project is verhoogd van € 250.000 naar € 275.000
- De open subsidieronde zal elke twee jaar plaatsvinden
- In 2016 start een 'high risk, high gain'-subsidieronde

Aandachtspunten:

- Het Aids Fonds zal extra aandacht besteden aan een evenwichtige verdeling van projecten op basis van vakgebieden binnen het hiv/aids-veld.
- Het Aids Fonds zal kennis beschikbaar maken en het verspreiden van kennis aanjagen en faciliteren
- Het Aids Fonds zal het verrichten van patiëntgericht onderzoek en de verspreiding en implementatie van de onderzoeksresultaten stimuleren.

‘Meer met minder’: Aids Fonds-beleid subsidiebesteding wetenschappelijke onderzoek

Sinds 2002 steunt het Aids Fonds wetenschappelijk onderzoek naar hiv/aids in Nederland met als doel: meer wetenschappelijke kennis. Dit gebeurt door middel van een open subsidieronde, waarin we de bijdragen van onze donateurs besteden. De werkwijze en budgetten zijn sinds 2002 in grote lijnen ongewijzigd. Ondertussen zijn de financiële en maatschappelijke omstandigheden veranderd. Daarom hebben we met ingang van dit jaar het beleid aangepast.

Onze strategie: *Setting Milestones*

Aids Fonds - STOP AIDS NOW! - Soa Aids Nederland heeft in 2014 een nieuwe langetermijnstrategie opgesteld: *Setting Milestones*¹. Het is een ambitieuze strategie met een integrale visie op het einde van aids en het bereiken van een wereld waarin preventie, behandeling, zorg en ondersteuning ten aanzien van hiv en andere seksueel overdraagbare aandoeningen voor *iedereen* toegankelijk zijn.

Wetenschappelijk onderzoek als middel om bij te dragen aan onze doelstelling ‘Meer wetenschappelijke kennis’

Eén van de manieren om dit doel te bereiken is het investeren in ‘meer wetenschappelijke kennis’. Door het vergaren van meer wetenschappelijke kennis en het investeren in wetenschappelijk onderzoek, in de breedste zin van het woord, willen we bijdragen aan het einde van aids. Om dat bereiken is niet alleen fundamenteel onderzoek nodig, maar ook wetenschappelijk onderzoek naar preventie- en behandelmogelijkheden (zoals genezing- en vaccin-onderzoek) én onderzoek op het gebied van gedrag en sociale wetenschappen om interventies te ontwikkelen die bewezen effectief en efficiënt zijn. Kortgezegd: de ‘gehele breedte’ van het onderzoeksveld. Het Aids Fonds financiert wetenschappelijk onderzoek via de open subsidieronde. Uit een evaluatie die in 2014 is uitgevoerd bleek dat dat in principe een goed middel is om bij te dragen aan meer kennis over hiv/aids. De gesubsidieerde projecten scoren hoog op kwaliteit, innovatie en originaliteit. Ook is de wetenschappelijke output hoog en betrokkenen hebben aangegeven dat deze subsidieronde van groot belang is voor wetenschappelijk onderzoekers in Nederland.

De open subsidieronde blijft! Maar nu elke twee jaar

Het Aids Fonds wil daarom het grootste gedeelte van haar budget voor wetenschappelijk onderzoek *blijven* uitzetten via de open subsidieronde. Uit de evaluatie bleek wel dat het gegeven dat de open subsidieronde de gehele breedte van het hiv/aids-veld in Nederland bedient een sterk punt is, maar dat het tegelijkertijd ook een aandachtspunt is, omdat de verdeling niet altijd evenredig is. We zullen dit extra onder de aandacht brengen van onze wetenschappelijke adviesraad, die adviseert over de toe te kennen projecten. Daarnaast bleek dat de administratieve last voor alle betrokkenen tijdens de subsidieronde relatief hoog is ten opzichte van het beschikbare bedrag én dat het bedrag per project niet meer kostendekkend was. Om de honoreringskans van zeer goede onderzoeksvoorstellen te verhogen en de administratieve last te verlagen zal de open subsidieronde voor reguliere projecten worden gebundeld en elke twee jaar plaatsvinden. We streven naar het financieren van minimaal vijf projecten, waarbij het bedrag per project is verhoogd naar maximaal € 275.000. De kwaliteit is

---

¹ www.aidsfonds.nl/settingmilestones

leidend, maar het bedienen van de volle breedte van het onderzoeksveld is een aandachtspunt.

‘High risk, high gain’-subsidieronde

De evaluatie bevestigt dat binnen de open subsidieronde de nadruk ligt op kwaliteit. Om beter te kunnen aansluiten bij de strategie *Setting Milestones* en ruimte te creëren voor risicovolle(re) en (meer) innovatieve onderzoeken, start het Aids Fonds in 2016 met een subsidieronde voor ‘high risk, high gain’-projecten. Voor deze subsidieronde is het Aids Fonds op zoek naar projecten die in potentie veel winst kunnen opleveren wat betreft wetenschappelijke kennis of wetenschappelijke onderbouwing voor behandeling, preventie en/of de kwaliteit van leven van patiënten. Centraal staat het toetsen van vernieuwende ideeën, methoden, processen of middelen, die het potentieel hebben om grote impact te hebben voor de hiv/aids-bestrijding, maar door hun onconventionele of risicovolle aard normaliter minder snel voor financiering in aanmerking komen. Meer informatie over deze subsidieronde volgt in 2016.

Kennis is beschikbaar én wordt verspreidt

Het Aids Fonds ziet haar doelstelling ‘meer wetenschappelijke kennis’ breder dan alleen het financieren van wetenschappelijk onderzoek. Onderzoek is geen op zichzelf staand doel, maar een middel om kennis te genereren. In dit perspectief is het essentieel dat kennis, positief, neutraal of negatief, opgedaan uit onderzoek vrij beschikbaar wordt voor zoveel mogelijk mensen (onderzoekers, artsen, patiënten, beleidsmakers, algemene publiek etc.) om een zo groot mogelijke (maatschappelijke) impact te hebben. Het Aids Fonds zal haar subsidieontvangers daarin stimuleren.

Dit zullen we doen door output van projecten breder te definiëren, Open Access te stimuleren en het delen van kennis aan te jagen.

Wetenschappelijke publicaties zijn de gouden standaard, maar kennis delen kan op meerdere manieren. Voor sommige onderzoeken hebben andere vormen van output meer maatschappelijke impact dan bijvoorbeeld een publicatie. Het Aids Fonds heeft haar rapportageformulieren aangepast om meer inzicht te krijgen in de verschillende opbrengsten van onderzoek en hoe deze gedeeld worden. Ook willen we hiermee onderzoekers stimuleren om *alle* kennis (inclusief negatieve data) uit de projecten te delen, om te kijken welke manieren van kennis delen het beste past bij hun onderzoek en wat het beste kanaal is om hiervoor te gebruiken. We vragen onderzoekers om vanaf het begin van hun onderzoek na te denken over welke vormen van output en welke manier van kennis verspreiden (en de rol die zijzelf daarin kunnen spelen) het meeste resultaat opleveren betreffende ons einddoel, namelijk: het einde van aids. Het Aids Fonds is daarbij beschikbaar als partner, voor informatie en input. Wij hebben een breed netwerk dat wij graag inzetten om kennisuitwisseling te faciliteren.

Het Aids Fonds is voorstander van vrije toegang tot wetenschappelijke informatie (‘Open Science’), waaronder ook wetenschappelijke tijdschriftartikelen in de vorm van Open Access vallen. We moedigen onderzoekers aan om hun resultaten in Open Access te publiceren, waarbij de Gouden Route de voorkeur heeft. In het nieuwe beleid is het mogelijk budget te gebruiken om een (deel van de) extra publicatiekosten te financieren. Open data valt ook onder ‘toegang tot wetenschappelijke informatie’. We volgen de ontwikkeling op dat gebied en indien mogelijk zullen we deze toepassen.

Implementatie van onderzoek voor de patiënt/doelgroep

Het Aids Fonds streeft naar het einde van aids. Het is essentieel dat wetenschappelijk onderzoek dat gefinancierd wordt door het Aids Fonds daar ook aan bijdraagt. Bij het doen van onderzoek moet er rekening worden gehouden met de eindgebruiker en moet de kennis uiteindelijk geïmplementeerd worden in de praktijk.

We zullen onderzoekers stimuleren om kennis een fase verder te brengen in de kennisketen en om patiëntgericht onderzoek uit te voeren. De aanpak zal verschillen per onderzoek. Bijvoorbeeld: bij een fundamenteel onderzoek zullen we de onderzoeker vragen hoe hij zich gaat inzetten om ervoor te zorgen dat het onderzoek een vervolg krijgt in een ex-vivo model of een fase 1 studie. Bij een onderzoek naar een interventie op het gebied van levensstijl zullen we bijvoorbeeld uitvragen of er patiënten betrokken zijn bij het ontwerp en via welk kanaal de interventie toegepast gaat worden. Het uitgangspunt is dat de projectleider mensen om zich heen verzameld om het onderzoek zo snel mogelijk bij de patiënt/doelgroep te brengen en dat het zo goed mogelijk aansluit bij de behoefte van de gebruiker.

Aids Fonds en haar netwerk

Het Aids Fonds heeft een groot netwerk van verschillende betrokkenen binnen het hiv/aids-veld en binnen wetenschappelijk onderzoek. We hebben goede contacten met vele partijen in het veld en zijn in staat om dwarsverbanden te leggen tussen onderzoek, praktijk en beleid en de nationale en internationale aidsbestrijding.

Zo vormen we samen met Soa Aids Nederland (en STOP AIDS NOW!) één organisatie en hebben we via hun activiteiten beschikking over een nog groter netwerk van professionals en doelgroepen². Daarnaast is het Aids Fonds onderdeel van de Samenwerkende GezondheidsFondsen³ (SGF). Samen met andere gezondheidsfondsen zetten we ons in om samenhang van onderzoek te bevorderen. We hebben bijvoorbeeld gezamenlijk met ZonMw meegedaan aan onderzoeksprogramma's en we werken samen in de aanpak van knelpunten in wetenschappelijk onderzoek.

Wij stellen onze kennis en contacten graag beschikbaar om onderzoekers te faciliteren in hun werk en aan de hiv/aids-bestrijding.

Het Aids Fonds is alle partners die betrokken zijn bij het wetenschappelijke onderzoek in Nederland zeer erkentelijk voor hun inzet, kennis en vernieuwende ideeën. We hopen met deze aanpassingen in ons beleid, te samen met al onze partners, een nog grotere en effectievere bijdrage te leveren aan het einde van aids!

---

² <http://www.soaids.nl/nl/professionals>

³ <http://www.gezondheidsfondsen.nl/>